

jící silnici, a že jest viděti i výstražnou tabulku na levé straně silnice s nápisem »pozor na vlak«, který jest na 23½ m čitelný. Podle tohoto zjištění byl by řidič, kdyby byl, jak mu náleželo, dával pozor na cestu, již na tuto vzdálenost musel poznati, že se blíží k železničnímu přejezdu, že mohl včas učiniti všechna opatření, kterých bylo třeba, by se vyhnul nebezpečí. Bylo jeho povinností, by, jakmile se blížil k přejezdu, jel s největší opatrností, krok za krokem, tak, aby před přejezdem mohl zastaviti, měl vystoupiti, a se rozhlédnouti, nebo vůbec jiným vhodným způsobem se přesvědčiti, zda se vlak blíží, či zda jest jízda volná. Když si však řidič žalované strany všiml kolejí dráhy teprve na vzdálenost asi 6 kroků a přijíždějícího vlaku ještě později a když následkem toho již nemohl včas zastaviti, jest tím jeho zavinění na srážce prokázáno a jest nerozhodno, jakou rychlostí k přejezdu jel. Při tomto právním názoru jsou bezpodstatné výtky s hlediska dovolacího důvodu čís. 2 a 3 § 503 c. ř. s. Pokud se vývody dovolání zabývají otázkou zavinění strany žalující a snaží se dovoditi, že bezpečnostní opatření na kritickém přejezdu nestačila a že dráha byla povinna učiniti jiná dostatečná opatření, aniž však uvedlo, jaká, stačí odkázati na správné důvody napadeného rozsudku, které dovolací soud schvaluje a které vývody dovolání vyvráceny nebyly. Že vlak na některém úseku vzdáleném přes 190 m před přejezdem překročil přípustnou rychlost, není vůbec v příčinné souvislosti s úrazem, a okolnost, že vlak byl kritického dne opožděn o 3 minuty, jest pro posouzení otázky viny na srážce bezvýznamná, neboť každý, kdo přejezdu používá, musí s tím počítati, že může přijeti vlak kdykoliv, i mimo dobu stanovenou, a musí vždy zachovati patřičnou opatrnost.

Čís. 12004.

Směnky (zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928).

Na prejudikovanou směnku, jež byla po prejudici indosována, jest hleděti jako na vistasměnku, o níž platí obdobně předpis § 29 směn. zák. Dvouletou lhůtu § 29 směn. zák., jež jest lhůtou propadnou, nelze tu počítati již ode dne vystavení směnky.

Podmínkou postihu podindosatáře proti podindosantům jest, by směnka byla včas, t. j. ve dvouleté lhůtě předložena přijateli ku placení a by neplacení bylo zjištěno protestem. Náležitost včasné presentace nebyla dotčena tím, že byl protest prominut. Podání žaloby proti podindosantovi nenahrazuje presentaci směnky přímému dlužníku.

(Rozh. ze dne 20. října 1932, Rv I 1536/32).

Směnka, o níž tu jde, byla indosována teprve po splatnosti a po uplynutí lhůty k protestu. Směnečný platební příkaz proti výstavci a zároveň remitentovi směnky ponechal procesní soud první stolice v platnosti. Důvody: Jest rozhodnouti otázku, zda směnečné a postihové nároky žalobkyně proti žalovanému jako výstavci a indosantu jsou, jak tvrdí žalovaný, promlčený čili nic. Výpovědi svědka

JUDr. Miroslava V-a je prokázáno, že žalovaný indosoval směnku dne 31. prosince 1930. Stalo se tak tudíž po splatnosti směnky, t. j. po dnu 1. června 1930. Poněvadž směnka byla girována po splatnosti bez protestu, přešla práva ze směnky směnečně na žalobkyni se směnečnými účinky. Byla-li směnka indosována po uplynutí protestní lhůty, stává se směnkou na viděnou, takže, nebyla-li do dvou let presentována, pozbude oprávněný směnečného nároku proti podindosantu a regresní právo na podindosanta pomíjí tu prejudicem, t. j. obmeškáním. Podle směnky je žalovaný nejen výstavcem, nýbrž i podindosantem. Dvouletá promlčecí lhůta počítá se v případě podindosamentu od uplynutí lhůty protestní. Směnka byla dospělá dne 1. června 1930, protest se měl státi podle § 37 směn. zák. nejpozději dne 3. června 1930 a proto od této doby počíná promlčecí lhůta. Podle § 29 směn. zák. směnka na viděnou dospívá, jakmile byla předložena ku placení. Musí se tudíž státi presentace ku placení. V doručení žaloby jest i presentace k placení a nebylo již třeba protestu. Poněvadž směnka byla zažalována žalobou podanou 20. dubna 1932 v rámci dvouleté lhůty, promlčení směnečných práv majitele směnky nenastalo a žalovaný jest proto směnečně zavázán. O d - v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Je-li prokázáno, že směnka byla teprve po splatnosti a po uplynutí lhůty k protestu indosována, platí zásada, že se směnka přeměnila na vista směnku, směnku na viděnou. Směnka opatřena jest dále doložkou »bez protestu«, kterou, jak doznáno a zjištěno připojil Dr. V. Byl-li protest prominut, znamená to též, že prominuta byla i presentace směnky, které třeba nebylo i proto, že byla nahrazena podáním žaloby. Zbývá pojednati o námitce týkající se promlčení směnečných práv. Avšak i tu posoudil prvý soud věc po stránce právní správně, uznáv, že dvouletou lhůtu § 29 směn. zák. počítati jest ode dne splatnosti, pokud se týče od uplynutí lhůty k protestu, takže žaloba byla podána ještě v rámci dvouleté lhůty, tudíž včas. Ode dne vystavení směnky, jak odvolatel za to má, lhůtu tuto počítati nelze, poněvadž teprve uplynutím dne splatnosti a lhůty protestní nastala možnost podindosamentem zachovati směnce ráz směnky na viděnou.

N e j v y š š í s o u d směnečný platební příkaz zrušil.

D ů v o d y:

Není sporno, že jde o podindosament ve smyslu zákona. Záleží přede-
dem na tom, zda jej sluší pokládati za podindosament poprejudiční
(§ 14 první odstavec směn. zák.), či poprotestní (§ 14 druhý odstavec
směn. zák.). Bylo zjištěno, že žalovaný jako výstavce a zároveň remitent
zažalované cizí směnky (směnky na vlastní řád), převedl směnku blanko-
indosací na Dr. Miroslava V. dne 31. prosince 1930, tedy po dnu dospě-
losti, po 1. červnu 1930, a z přednesu žalobcova vyplývá, že směnka
nebyla ani ku placení předložena, ani, že nebyl ve lhůtě § 37 směn. zák.
vznesen protest pro neplacení. Indosament žalovaného jest tedy indo-
samentem poprejudičním po rozumu § 14 první odstavec směn. zák. a
byli by jím nabyli indosatář Dr. V., jakož i další indosatářka, žalobkyně,
na niž přešla směnka blankožírem Dr. V-a, práv z přijetí, jakož i posti-

hových práv proti žalovanému i Dr. V-ovi, kteří, jak již uvedeno, indosovali neprotestovanou směnku po uplynutí protestní lhůty. Správně seznává odvolací soud, že na prejudikovanou směnku, která byla po prejudici indosována, jest hleděti jako na vistasměnku (§ 3 čís. 4 směn. zák.), o níž platí obdobně § 29 směn. zák., podle něhož směnka na viděnou dospívá, jakmile byla předložena ku placení, což se musí státi, nebylo-li nic jiného určeno, ve dvou letech. Od kterého dne jest tuto lhůtu počítati, jest sporné. Někteří ji počítají ode dne, data prvního podindosamentu, jiní ode dne, data jednotlivých podindosamentů, pokud jde o závazek těch kterých indosantů, jiní zase od splatnosti směnky neb od uplynutí lhůty protestní. Názoru dovolatelovu, že lhůtu jest čítati ode dne vystavení směnky, jak je tomu při pravé směnce na viděnou (§ 29 (2) směn. zák.), nelze přisvědčiti, neboť směnka splatná původně v určitý den, nabývá povahy směnky na viděnou teprve poprejudičním indosamentem, jehož možnost nastává až uplynutím protestní lhůty. Mohlo by tedy býti uvažováno jen o tom, zda jest počítati dvouletou presentační lhůtu ode dne uplynutí lhůty protestní, tedy od 3. června 1930, či ode dne neb data prvního podindosamentu, t. j. od 31. prosince 1930. Leč s touto otázkou netřeba se zabývati, poněvadž v době podání žaloby, — 20. dubna 1932 —, kdyby tato žaloba měla vůbec rozhodující význam, by v obojím případě lhůta ona nebyla ještě prošla. Dovolatelův názor, že se poprejudičním podindosamentem pouze konstatuje, že jde vlastně o směnku, již jest považovati hned ode dne vystavení za směnku na viděnou, nemá opory v zákoně ani v povaze věci. Zákonná lhůta dvou let jest lhůtou propadnou, k jejímuž zachování jest přihlížeti z úřadu. Leč podmínkou postihu podindosatáře proti podindosantům jest, by směnka byla včas, t. j. ve dvouleté lhůtě právě dotčené, předložena příjemci ku placení a by neplacení bylo zjištěno řádným protestem, neboť to jsou předpoklady jakéhokoli postižního nároku (§ 37 směn. zák., srovnej Grünhut II, str. 178, Czelechowsky čís. 101). Že byla žalobní směnka předložena ku placení příjemcům neb proti nim v uvedené lhůtě zažalována, nebylo ani tvrzeno. Směnka nebyla však ani, jak nesporno, protestována. Jest sice pravda, že by protestu nebylo třeba, kdyby byl býval žalovaným prominut — doložku »bez protestu« připojil podle rozsudkového zjištění Dr. V., nikoli žalovaný a žalovaný teprve v dovolání, tedy opožděně uvádí, že tak učinil jako jeho zmocněnec — náležitost včasné presentace by tím však nebyla nijak dotčena (§ 38 směn. zák.). Podání žaloby proti podindosantovi nenahrazuje presentaci směnky přímým dlužníkům, i kdyby se za to mělo, že žaloba zásadně zastupuje funkci presentace. Opomenutí podstatné náležitosti, potřebné k zachování postihu, maří však postih, žaloba není proto odůvodněna.

Čís. 12005.

K účinnosti výpovědi (ordinujícího odborného lékaře v městské nemocnici na Moravě) není třeba, by byly zaměstnanci zároveň oznámeny všechny její důvody, nezavázal-li se zaměstnavatel k tomu, že při výpovědi oznámí zaměstnanci, proč mu ji dává. Z toho, že se zaměstna-